

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Thomæ Tamburini Societatis Jesu Siculi
Caltasinettensis, In ... Universitate Messanensi Theologiæ
Primarii Professoris, Tractatus Quinque In Quinque
Ecclesiæ Præcepta**

Tamburini, Tommaso

Dilingæ, 1697

Caput XIV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40032

recipiendi : id quod commune est receptioni cujuscunq; Sacramenti, quàm faciat adultus ; nam secus etiam dormiens validè reciperet Sacramentum ; tunc enim non resistit , ut latè disputatur in tractatu de Sacramentis.

2. Si quis tamen trahatur ad confessionem timore Magistri, vel Domini, vel timore excommunicationis, vel infamiz, & valida erit confessio, & licita ; si tamen ritè omnia mortalia, cum debito dolore confiteatur, siquidem tunc jam adest voluntas suscipiendi Sacramentum, & remissionem suorum peccatorum, qui est principalis finis confessionis.

3. Quoad qualitatem verecundiæ, solùm est admoendus, tum pœnitens, tum Confessarius in uno ; Pœnitens, ne peccata aperiat cum audacia, sed cum erubescencia, & verecundia, qualis eum decet, qui eum se esse, profitetur apud tribunal Dei. Confessarius, ne tantam verecundiam excitet in pœnitente verbis asperis, & dictis, ut illum deterreat cum periculo, se subtrahendi à confessione.

Quòd si aliqua opus sit reprehensione, illam differat ad confessionis finem, eandemque peragat, prout recta ratio, & benigna prudentia dictaverit.

CAPUT XIV.

Integralis.

1. **M**ultum necessaria est hujus qualitatis notitia, & est explicatu difficilis multum.

Supponendum autem est, duplicem esse integritatem confessionis ; materialem alteram, alteram formalem ; materialis est, quando ea fit de omnibus peccatis, prout in re commissa fuerunt ; formalis est, vel quando pœnitens aperit quidem omnia peccata, quæ memoriæ, post diligens examen, ipsi occurrunt, & tamen aliqua per inculpatam oblivionem omittit ; vel quando, licèt illorum recordetur, habet tamen (ut in casibus nuper positis *cap. 8. à num. 35.* explicatum est) prudentem excusationem illa tacendi.

2. Porro certum est apud omnes, materialem integritatem non esse necessariam ad consentientiam Sacramenti pœnitentiæ : Patet in moribundo, qui, quando loqui non valet, validè absolvitur, si aliqua peccata fateatur, cetera verò in dicta confessione taceat ; certum item est, integritatem formalem esse omnino necessariam ; debet enim absolvendus omnia peccata à se commissa confiteri, quæ potest, ex Concilio Tridentino toties citato. Spectant autem ex dicto Tridentino *sess. 14. cap. 5. & Can. 7.* ad hanc integritatem tria, Primò, ut manifestetur species peccatorum ; Secundò, numerus eorundem, Tertiò, circumstantiæ mutantes peccati species. Jam de singulis.

Species peccati aperiende.

3. **S**pecies diversæ peccatorum, vel possunt physicè sumi, vel moraliter ; physicè accipiuntur, cum consideratur ipsa entitas naturalis actionis peccaminosæ : divinare futura v.g. per ignem, differt physicè à divinatione, per

per aquam, vel per avium volatus: occisio hominis gladio, differt physicè ab occisione per venenum; ejusmodi enim actiones habent entitatem physicè diversam: moraliter autem accipiuntur, cum consideratur specialis malitia ex variis adjunctis, quæ talem actionem afficiunt, quam malitiam recta ratio diversam judicat; furtum rei sacræ v. gr. differt à furto communi: non quidem physicè, quia utraque actio furtiva est, sed differt moraliter, quia propter illud additamentum rei sacræ judicatur à recta ratione multum differre in malitia illud ab hoc: Pari modo esus carniū idem physicè est, sive illæ comedantur die vetito v. g. die veneris, sive die non vetito v. g. in die Dominico: & tamen longe differunt moraliter; siquidem ille propter conjunctionem præcepti Ecclesiastici mortalem malitiam habet, hic ne venialem quidem.

4. Dicimus ergo, ad integritatem confessionis non pertinere diversitatem speciei physicæ peccatorum, sed mortalem: unde quòd tu divinaveris per ignem, vel per aquam, non est necesse, quòd expleres in confessione; quia hæc est diversitas physicæ dumtaxat: at obligaris aperire, te furtum esse rem sacræ, v. g. Calicem; quia hæc est diversa species in esse morali, & in ratione malitiæ, ut etiam esus carniū in die veneris.

Unde cognoscatur species moraliter diversa.

HOC probo, quòd semper difficile fuit cognoscere; & capere diffi-

Tambur. de Præcept. Eccles.

cultatis est, quia non sufficit ad id bene cognoscendum, Regula, quæ communiter afferri solet, quamque nos n. 7. mox afferamus, nisi addatur studium, & multorum Authorum accurata lectio.

6. Præmittendum ergo est, aliquando humanis actionibus addi alias circumstantias, quæ dictas actiones non in alia physica specie, sed in alia specie morali constituunt, ut dictum est de furto, cui si addatur circumstantia rei sacræ, præter malitiam furti communis, ponetur in alia specie morali, hoc est, in specie sacrilegij. Sic etiam si fornicatæ à te cognita addatur, illam essetiam contangineam, præter malitiam fornicationis habebit talis actio moralem speciem incestus; aliquando autem dictæ circumstantiæ, quæ tunc actioni humanæ adduntur, non constituunt actionem in alia specie morali, sed solum illam in malitia aggravant, vel diminuunt. Sic furtum decem aureorum est in specie furti; quòd si addas circumstantiam majoris quantitatis v. g. furtum fuisse duodecim aureorum; non extrahetur ad aliam diversam furti moralem speciem, sed solum addetur circumstantia aggravans; ut item, si addas circumstantiam minoris quantitatis v. g. furtum fuisse quinque aureorum, addetur circumstantia diminuens: pari modo, si occidas parvo odio, vel magno, hoc est, remisso, vel intenso tuum inimicum, addes quidem circumstantiam aggravantem, vel minuentem, non tamen diversam moraliter speciem.

7. His prælibatis, illa folet regula communiter afferri; tunc circumstantia dicitur mutare speciem moralem, seu transferre actionem ad speciem aliam, quando ea circumstantia pertinet ad aliam virtutem, seu vitium; tunc verò non dicitur transferre actionem ad aliam speciem, quando non pertinet ad aliam virtutem, seu vitium: quoniam ergo circumstantia rei sacræ pertinet ad cultum Religionis, seu ad Religionis virtutem; idè si addatur communi furto, mutabit, seu transferet furtum ad speciem furti sacrilegi: at quia circumstantia majoris, vel minoris quantitatis ablata, non pertinet ad aliam virtutem, seu vitium; semper enim est contra Justitiam, sive major sit quantitas ablata, sive minor, idè non additur alia moralis species: quæ verò pertineant ad aliam, quæ ad eandem virtutem, colligi debet ex ipsis materijs virtutum, vel vitiorum; id quod, habebitur ex tractatione de virtutibus, & vitijs; & multò magis ex Doctoribus, qui sunt studiosè legendi: quod cum Tyronibus sit laboriosum, idè modò dixi, difficilem fore minus expertis perfectam cognitionem rei, de qua loquimur: nos certè satis plura docebimus, huc facientia in sequentibus.

Circumstantie mutantes, vel non mutantes speciem.

8. Certum est, & colligitur ex dictis, in eodem actu posse esse multiplicem malitiam, specie morali diversam, & hanc esse omninò Confessori aperiendam; in furto rei sacræ

v. g. est species malitiæ furti, & est species malitiæ sacrilegij; in actu fornicationis contra votum castitatis est species malitiæ contra ipsam castitatem, & species malitiæ contra promissionem factam DEO, id est, contra Religionem: quare in confessione non est satis, dicere: *Ego furatus sum, ego peccavi contra castitatem*; sed dicere opus erit: *Ego furatus sum rem sacram; Ego peccavi per fornicationem v. g. contra votum, quod habeo castitatis*; atque hæc de circumstantijs speciem aliam constituentibus: quid autem sit dicendum de circumstantijs, speciem moralem non mutantibus, jam subdo.

9. Duplex de his est opinio; Suarez, Sanchez, Fagundez, alijque citati à de Lugo de *Pœnitent. disput. 16. sect. 5.* iustinent, circumstantias notabiliter aggravantes, vel notabiliter diminuentes, quamvis speciem non mutant, debere aperiri in confessione. Debet ergo (ajunt hi) dicere pœnitens: *Furatus sum v. g. mille*, si mille furatus est; *vel furatus sum decem*, si decem furatus est; rationem illam inter cæteras præcipuè reddunt, quia Confessarius, qui est Judex, debet omnia cognoscere, quæ mutant ipsius judicium pro, vel contra Pœnitentem.

10. Verum S. Thomas, Valentia, Vazquez, quos citat ibidem, & sequitur de Lugo, ajunt, necesse non esse illas aperire, quamvis sint notabiliter aggravantes, vel diminuentes; Ratio est, ajunt; quia non est imponendum tam grave onus, nisi constet de lege, quæ de hoc nulla est; cum Concilium

Tritentinum solum aperiri dicat ex necessitate species, & numerum peccatorum, nihil de meris circumstantiis: & quidem merito; nam hoc iudicium in Sacramento Pœnitentiæ debet esse suave jugum pro Christianis, quod certe nimis grave esset, si etiam dictas circumstantias explicare juberentur; utraque sententia probabilis est; hæc autem posterior est hominum fragilitati accommodatior.

NUMERUS.

Et primò,

De pluralitate individualis malitiæ.

11. Diximus paulò ante, numerum peccatorum esse aperiendum; & quidem cap. 9. à num. 30. satis explicavimus, quando præcitus numerus menti non occurrit, quomodo benè addatur illud (*plus, minus*) & similia; nunc tamen luit in proprio loco aliquot dubitationes resolvendæ, admodum scitu necessaria.

Et prima quidem dubitatio est hujusmodi: dictum modò, & sæpe est, species morales malitiæ, quæ resident in eodem actu esse expresse confitendis: jam quid dicendum de multiplici individualitate malitiæ; seu, quod idem est, & de multis numero malitijs, quæ in eodem actu non ratò inveniuntur; vulnerasti, seu occidisti uno actu, unica v. g. bombardæ explosione, viginti homines ejusdem conditionis; suntne in hoc unico actu occisionis viginti individuales malitiæ, an una

dumtaxat? Et quomodo confitendæ? Sane, Suarez de Pœnit. disp. 22. sect. 5. à num. 34. putat, esse unam; Valquez de Pœnitent. disput. 91. artic. 1. num. 4. putat, esse viginti; Antonius Perez, alijque in opere posthumo de integritate confessionis putant, esse unam, sed virtualiter, seu æquivalenter viginti.

12. Sed nos omittentes hanc questionem speculativam, dicimus, si in eodem actu sedeant plures individuales malitiæ, siue una, dicimus, inquam, non esse opus, ut Pœnitens has malitiæ individuales explicet; satis igitur in exemplo allato erit, sic dicere: *Ego unico ictu seu unica actione occidi plures*, nec opus est, ut si fortè fuerint quindecim v. g. viginti, triginta, &c. hunc numerum adjungas; quòd si occidisti tantum hominem unum, non potes dicere: *occidi plures*; idque propter aliam rationem; quia scilicet non fatereris tuum unicum peccatum, & sic in confessione mendacium in re gravi proferres; neque item potes dicere; *commisi homicidium*; si plures occidisti, nam Confessarius sic intelligeret, unum fuisse occisum: at verò quando occidisti unico actu plures, & fateris, te plures occidisse, jam in alia pluralitate, & generalitate fateris tuum peccatum, nec mendacium in confessione profers.

13. Adverte, si in illis pluribus unico actu interfectis, adsit fortè aliquis v. g. Sacerdos, id debet à te omnino declarari, quia tunc in illo unico actu alia specifica malitiæ contra virtutem Religionis adderetur; nam idem modò, numero præcedente dixi (homines

N 2

mines

mines ejusdem conditionis) & eodem modo dic in similibus.

Ratio autem, quod probabile admodum sit, non esse opus prædictis individuales malitias explicitè confiteri, quod latè defendit de Lugo *de Pœnit. disp. 17.* est; quia, ne redderetur hoc Sacramentum nimis onerosum, & scrupulis obnoxium, Christus Dominus noluit præcipere, ut in confessione explicarentur expressè omnes numero malitiæ, quæ fortè in aliquo peccaminoso actu resident: idque nobis declaravit Concilium Tridentinum, quod, ut supra vidimus, solùm ait, esse constitendas species diversas, & numerum peccatorum: de diversis autem numero malitijs, ne verbum quidem addidit.

14. Quod diximus de occidente unico actu plures, dic in similibus: quare si quis uno actu desiderat turpem congressum cum multis mulieribus, sive quinque sive decem, sive pluribus ejusdem conditionis v. g. solutis, satis dicet Confessori; *Ego uno actu desideravi turpiter multas solutas*; si desideravit occidere decem, quinque, plures, communes homines, satis dicet: *Desideravi unico actu occidere plures*; si animo decrevit, decem, viginti, plures dies Quadragesimæ v. gr. non servare jejunium, satis dicet: *unico desiderio, seu uno voluntatis actu decrevi, non jejunare multis diebus Quadragesimæ*: Quod si actu non jejunavit, tunc enim verò debet dictum numerum explicare, quia sic non est unicus actus, in quo resident multæ individuales malitiæ, sed sunt plures numero actus, quot nimi-

rum fuerunt dies, in quibus actu non jejunavit: idem dic, si illas plures solutas cognovit, quia tunc sunt plures numero actus fornicationis, & sic in alijs.

15. Denique illa duo documenta semper ob oculos habe. Nam primò, si Confessarius interroget pœnitentem, debet is omninò expressè manifestare dictas individuales malitias, ut etiam circumstantias non mutantem speciem (ut id etiam hac occasione dicam) hæc enim, & similia pertinent ad Confessionem, ut supra docuimus.

16. Secundò, aliquando etiam non interrogatus, in aliquibus casibus, debet pœnitens ex se declarare prædicta. Fac enim excommunicationem latam esse contra occidentem plures, vel furtum commune ultra centum auroreorum esse peccatum reservatum; tunc profectò, si plures quis occidit, vel ultra centum furatus est, explicare hæc ex se debet, ut per se patet. *Legè in simili de Lugo disp. 16. de Pœnitenti, num. 256.*

An, & quo modo aperiendus est peccati interni continnuatus numerus?

17. **S**ecunda dubitatio, si quis per annum v. g. odio habuit inimicum; si quis per mensem turpiter concupivit puellam; si quis desideravit per annum furari rem aliquam, &c. certè quia multoties hos actus interrumpit, propter somnum, propter negotia, & propter varias occasiones intercurrentes; ideo multos individuales actus peccaminosos elicit: quærimus ergo, quo-

quomodo hi sint confessioni legitime subijciendi?

18. Respondeo, si ejusmodi actus interruptit quis contraria voluntate, nolens amplius illum peccaminosum actum, sed deinde mutato hoc bono proposito, iterum rediit ad malum illud volendum, debet fidelis eas actuum revocationes in confessione distinctè manifestare, in quantum recordari valet; nam per illam contrariam voluntatem, posteriores sunt distincti actus à prioribus, tum in genere physico, tum in genere morali, distincti, inquam, numero, atque adeo ex Tridentino specialiter confitendi.

19. Si verò ejusmodi actus non fuerunt interrupti voluntate contraria, nec alio modo, mox num. 22. explicando, sed solum per solitum somnum, variaque negotia communiter occurrentia, est duplex opinio.

Altera docet, per hanc, & quamcunque interruptionem multiplicari numero actus, & consequenter ex Tridentino in confessione (quantum alicui recordari datur) aperiendos; hanc sententiam tenent plures cum Suarez, Vasquez, aliisque, quos citat de Lugo *disput. citata num. 566.*

20. Altera docet, non multiplicari numero, sed moraliter censi unum numero actum: quare sufficere aperire tempus in hunc ferè modum: *Per unum diem, per unum mensem, per unum annum odio habui, vel maledixi interne inimicum meum; concupivi puellam solutam; desideravi, seu volui furari equum alienum, &c.* sic enim dicendo, jam intelligit Confessarius,

hoc actus per varias consuetas distractiones fuisse interruptas; sive sæpissimè quis interrupterit, sive raro, quia sive pauci, sive multi illi actus judicantur unus moraliter; & quidem cum omnes uniantur, seu sistant in illa una permanentia habituali malæ voluntatis, & ex cujus primi actus vi sequantur alij, meritò omnes (cum tot sint disparati) unus moraliter judicabuntur; hanc sententiam tenent plures, quam sequitur de Lugo loco citato, & cum alijs Diana p. 2. tract. de sacr. res. 95. quæ sanè probabilis est, licet præcedens sit in rigore probabilior: quòd si essent disparati, nec unus dependens ab alio præcedente, seu à prima illa mala voluntate, essent singillatim confitendi, quia unitatem non haberent. Hæc tamen secunda sententia indiget duplici exceptione.

21. Prima est, si duraverunt actus solum in uno calore peccandi, non est improbabile, nequaquam oportere tempus explicare, ut distinctius dicam mox à num. 28.

22. Secunda, quando nimis magna est interruptio, non erit judicanda stare dicta habitualis permanentia: fac v. g. te voluisse interne tuum inimicum occidere hodie, sed deinde ejus omnino oblitus, sive propter longum tempus unius, vel alterius anni v. g. sive propter gravia tua negotia, sive propter protectionem in aliam civitatem, sive propter aliud, veluti naturâ sua, evanescat illa prava voluntas, quamvis à te ea expressa revocatione non retractetur; si postea redeas ad eandem illam pravam voluntatem, sanè novo,

& distincto moraliter actu redibis: unde tanquam de alio novo, distinctoque actu illum fateri oportebit; siquidem ea prior, vel antiqua, vel distans voluntas non censetur habitualiter ita permanere, ut jungatur cum hac presenti volitione ad faciendum unum moraliter actum.

An, & qua ratione aperiendus est numerus actuum peccati externi, quando habent inter se connexionem?

23. **T**ertia dubitatio: in ordine ad unum, eundemque effectum, seu finem habendum, potest quis multiplicare actus externos plures; Petrus v. gr. intendens occidere suum inimicum per dies multos illum querit, parat arma, de nocte surgit, &c. Hi omnes actus (quamvis ex se sint differentes, de his enim hic loquimur) tendunt ad unum finem occisionis, & unus actus conjunctionem habet cum alio, omnesque dependent ab illo primo actu voluntatis occidendi: simili modo juvenis intendens puellæ amorem, surgit à somno, à domo sua exit, querit occasiones turpis congressus, &c. Queritur, quomodo hi omnes actus externi sint apud Confessarium deponendi?

24. Respondeo: Probabilissima sententia est, omnes dictos externos actus, quamvis dependentes ab uno, eodemque fine, esse inter se distinctos, distincteque eorum numerum esse in confessione, quantum quis recordari potest, aperiendum; Ratio est, quia

in rigore quilibet ex ipsis concipit malitiam ex illo fine pravo.

25. Sed probabilis etiam sententia est, facere ita unum numero peccatum, ut sufficienter illud, quis confiteatur, si addat tempus, quo illa mala voluntas perseveravit, sic dicendo: *Per unum mensem, per unum annum procuravi homicidium mei amici, vel turpem congressum puella soluta.* Ratio est similis, ac modò prædicta de internis; omnes enim hi externi actus ununtur in una habituali permanentia ejusdem peccati circa eundem finem.

Supponendum autem semper est, malam illam voluntatem non fuisse retractatam, eo modo, quo supra dictum est *num. 16.* & insuper est hic etiam applicandum id, quod supra *num. 21.* dictum est de uno, eodemque impetu, seu calore; quod mox distinctius explicabo à *num. 28.*

26. Denique adverte, si usus es aliâ personâ ad habendum tuum malum finem, id esse novum peccatum, atque adeo esse speciatim explicandum, & quidem quoties id feceris, quia hæc est inductio proximi ad peccatum.

Quæres: licetne alicui confiteri dictos connexos actus sine mentione temporis, sed solum dicendo finem obtentum sic: *Commisi homicidium mei inimici; turpiter cum puella congressus sum, &c.*

Respondeo, Ita putat Merola *t. 1. d. 2. à num. 40.* sed non est audiendus; quia sic non videris, tuum peccatum satis explicare, quamdiu permanentiam peccati habitualis non explicas.

De ijs actibus externis, quando
connexionem non habent.

27. **Q**uarta Dubitatio. Dicitur
est de actibus habentibus
unum eundemque finem, habentque
connexionem inter se, & dependentiam
unius ab alio; quid, si fiat disparati?
Explico: Turpiter tetigit Titius
puellæ manum, & hinc ad quadrantem,
vel horam tetigit eandem, sed independenter
à primo actu; unusne hic erit
actus moraliter, an duo? Et suntne,
ut duo aperiendi? Si unus, satis esset
dicere, semel tetigi, &c. si duo, opus
erit explicare ipsas numeratas vices,
quando potest in mentem quis revocare,
si eæ multoties, modo dicto, repetita
fuerunt; non tamen videmur posse
recurere ad illum confitendi modum
per tempus, quo illæ vices fuerunt
continuatae, quia hic agimus de
actibus, quando non faciunt unum per
continuationem, sed de illis, quando
sunt disparati.

28. Respondeo igitur, certam esse
sententiam, hos actus esse moraliter
plures, & nisi adsit illud, quod mox ad-
demus num. seq. esse eorum numerum,
quantum in memoriam quis revocare
poterit, explicandum; ratio est modò
tacta, quia unus actus ex his distinctus,
est non dependens ab alio, ut supponimus;
ergo eos non possumus tanquam
unum continuatum confiteri.

29. Verùm, est etiam sententia
probabilis, quòd quanto in eodem
calore, vel impetu, sive iræ, sive con-
cupiscentiæ, sive odij, hos actus multi-
plicas, tamen physicè sint plures actus;

est, inquam, sententia probabilis, quòd
sit unus morali modo, & humano: ra-
tio est, quia omnes hujusmodi actus
uno impetu, & calore peracti habent
unitatem, & continuationem in uno
illo impetu, secundum communem ho-
minum existimationem.

Hinc si in eodem impetu concupi-
scentiæ tetigisti manum puellæ, & ite-
rum in eodem fervore tangas, si in eo-
dem calore bis, ter blasphemiam ean-
dem replices; si ex eodem impetu in-
imicum bis, ter maledicis, quamvis
hi actus non dependant à primis, seu
connexionem cum prioribus non ha-
beant; quia tamen uniantur in uno
impetu, calorèque, censentur unus
moraliter, potestque sic Confessario
manifestari: *Semel tetigi &c. semel
blasphemavi, semel maledixi &c.*

30. Dicitur semper est (in eo-
dem calore) nam si refrigescente, seu
cessante calore illo, actum eundem re-
plices sine dependentia à priore, vel si
priorem illum retractasti, & deinde
eundem reassumis, multi erunt nume-
ro actus, & distinctè erunt confitendi,
ut modò explicatum est.

31. Sequitur autem ex Doctrina
num. 21. data, quòd si Clericum in
eodem iracundiæ impetu, duobus, tri-
bus, quatuor ictibus percussisti, unam
incurristi excommunicationem: si ini-
micum contumelia affecisti, eandemq;
in eodem impetu contumeliam repli-
casti, unum numero contumeliæ pec-
catum commisisti.

Si unico veluti contemptu famam
alicujus graviter læsisti, ejus occulta de-
licta pluries contra eundem replican-
do,

et in bi...

AMBRIN

IN

DE

DE

30.6.

do, unum numero infamiae delictum patrafti: eundem, dico, nam si alium, certè diversus numero erit actus: imò aliquando erit diversus specie; ut si cepisti hominem percutere, & postea voluisti occidere: cepisti detraxere, & deinde superueniente detracto, prosequeris, aliquando erit contumelia: cepisti rem communem furari, & deinde prosequeris furtum rei sacræ: sanè tunc specialiter sunt hi actus propagandi, ut ex supra dictis patet.

32. Notanda denique hinc sunt duo; primum, quoniam, quando hi actus perseverant per plures horas, sex v. g. septem, decem, &c. non possunt esse, spectato modo operandi hominum, ex eodem impetu, in eodemque calore, licet fuerint continuati ex vi priorum; idè tunc debet saltem explicari tempus, sic: ego per horas sex, vel decem eandem blasphemiam effudi; eandem contumeliam contorxi; idem perjurium commisi: at si sint disparati, erunt singillatim apud Confessarium numerandi, juxta ea, quæ modò dixi num. 28. & 30. quod idem dixi n. 17. de internis, quando sunt disparati, & idem est faciendum ab eo, qui fortè in eadem nocte, bis, ter successivè turpiter, quamvis cum eadem peccet, debet enim has vices numeratim confiteri; quia qualibet copula consumata est disparata ab alia, & habet suum terminum distinctum ab alia.

Dices, Sacerdos, qui successivè audit in peccato mortali plures Confessiones, unam post altiam, in sententia probabili; quam habet de Lugo de Pœnitent. disp. 16. num. 558. & n. m.

135. non committit plura num. peccata; & idem dicitur etiam, si Confessarius modicè deflexerit ad alios sermones minimè facientes ad ejusmodi ministerium; quia illa modica distractio non tollit successivam illam continuationem. Undè satis erit si Sacerdos sic peccatum hoc suum exponat, Confessario: *Audivi una vice plures confessiones, absolutionemque in statu peccati mortalis administravi: ergo qui una, eademque nocte v. g. plures copulas habet cum eadem, & qui plures copulas cum pluribus ejusdem conditionis inicit, ut item, qui plures homines occidit successive, non obligetur numerum copularum, & occisionum explicare, satisque esset dicere: Plures copulas eadem nocte habui, plures semel occidi.*

Respondet, profectò prima facie non apparet clarè disparitas inter dictos duos casus; sicuti non apparuit Carmueli, qui in *Theologia fundamentali in secunda editione num. 735.* me deinceps consequentia hinc notat: sed disparitatem adesse, probat de Lugo loco citato, ex capite unius irreverentia ejusdem Sacramenti Pœnitentiæ. lege item Leandrum de *Censuris disp. 3. questio 44.* qui eandem nostram Doctrinam sequens, affert disparitatem, ductam ex distincto termino, quem ex se habet copula consumata, & idem diceret de prædictis homicidiis, &c.

33. Notandum secundò, me dixisse quidem num. 28. Sententiam dicentem, eos actus uno impetu peccatos censeri unum moraliter peccatum, probabilem esse; sed quia ibidem dixi, pro-

probabilem esse etiam aliam sententiam, quæ docet eos tamen in eodem impetu factos, esse tot peccata, quot sunt actus physicè, quamvis intra breve tempus elicti; ideo sequens hanc opinionem, poteris confiteri illos tanquam plures: quare si in illo unico peccaverante calore, ter, quater, quinque eandem injuriam v. g. protulisti, poteris dicere: *Ego ter, quater, quinque affect proximum injuria*; & sic in similibus.

An, & qua ratione aperienda sint ab habituali peccatore diversa numero, vel specie peccata?

34. Quinta dubitatio. Exercet non raro quis officium multis numero, vel specie peccatis involutum, qualis est usurarius, meretrix, viarum Grassator, & similes; æquo tandem modo hi tot, & tam varias peccatorum species, eorumque numerum aperire debent?

35. Triplex est sententia; Prima aliquantulum rigida, Secunda nimis benigna, Tertia media inter has. Primam sequuntur nonnulli apud Fagundez, & Dianam mox citandos, qui putant; ejusmodi peccatores habituales debere speciatim numerum, specieque omnes peccatorum Confessario manifestare, in quantum eorum per diligens examen recordari queunt; secundam sequitur Navarrus in summa cap. 6. num. 15. qui docet sufficere, si solum aperiatur tempus mali status; dicendo v. g. per tot annos fui meretrix omnibus exposita: mediam, quæ est omni-

Tambur. de Præcept. Eccles.

nò præferenda, sequitur Fagundez præcept. Ecclesie 2. lib. 3. cap. 4. num. 11. alijque apud Dianam p. 3. Tract. 4. resol. 89. qui volunt sufficere quidem, si explicetur tempus mali status, sed explicari etiam debere aliquo tandem modo species peccatorum, quæ menti per diligens examen occurrere possunt: Meretrix v. g. explicet, an peccaverit cum Sacerdote, cum uxoris, cum propinquis &c. & saltem in confuso multitudinem numericam in hunc fere modum: toties, plus minus v. g. decies peccavi per mensem, vel per hebdomadam in tribus annis mei status, & quidem in dictis tribus annis cum Sacerdotibus bis, vel ter in mense (quantum recordari potest) semel, vel bis in mense cum propinquis, vel cum uxoris, &c. Ita etiam usurarius, vel fari habituali sufficit dicere fui talis per decem annos, quatuor, vel ter furans rem gravem in singulis mensibus, vel hebdomadis; semel verò, vel bis in anno furans rem sacram: Ratio hujus doctrinæ est, quia aliquando aliqua meretrix v. gr. in Civitate frequenter pluries in die peccavit, aliqua in parvo Oppido vix peccavit; semel in hebdomada; Puella fortasse multoties; effeta mulier rarissime, & fortasse nunquam cum Sacerdote, vel cum propinquis; quare ut fiat judicium morale à Confessario, hic saltem confitendi modus erit habituali peccatori necessarius.

36. Semper autem memineris, quod dictum est in præcedentibus de retractatione per contrariam voluntatem, & de magna distantia inter actus, & similibus.

O

CA-